Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN 2020-02-18

Vänsterpartiet

Ärende nr 3
HSN 2019-0218

# Verksamhetsberättelse för 2019 för hälso- och sjukvårdsnämnden

2019 var ett spännande år för hälso- och sjukvårdsnämnden. Det var ett år som präglades av sjukvårdsupprop, läckande data från 1177, ytterligare en havererad IT-upphandling, diskussion om försäkringspatienter som går före i vårdkön och ett upphandlat analysföretag som lät cancerprover ligga på hög i månader. Vi betalar 445 miljoner kr till nätläkare. Samtidigt ser vi en sjukvårdspersonal som stretar på i motvind för att våra patienter ska få den vård de behöver och förtjänar.

All den personal vi träffar vittnar om samma saker. De vittnar om kompetens och personalflykt från sjukhusen och andra viktiga kugghjul i vårdapparaten, såsom BUP. De vittnar om vårdvalsmottagningar som vägrar ta svårare fall eller bekosta röntgen och provtagning. De vittnar om att behöva prioritera mellan två som båda behöver en vårdplats, då de bara har plats för en till.

De hör av sig för att få till förändring:

- 8 distriktsläkare skriver brev till regionen med oro för hur den nya primärvårdsplanen ska implementeras. Regionen lyssnar inte.
- 153 barnläkare skriver brev till regionen om hur barnsjukvården urholkas med vårdval och resursbrist. Regionen lyssnar inte.
- 3 viktiga ideella vårdgivare skriver brev till regionen om hur den palliativa vården går på knäna och hur de som ideella, småskaliga, vårdgivare inte kan få verksamheten att gå runt på grund av för låga ersättningar. Regionen lyssnar inte.

Det finns mycket att göra för att vända den här utvecklingen. De blågröna styr åt ett håll som fler och fler vänder sig emot. De står i media och säger att allt går enligt Framtidsplanen. Vårdpersonal protesterar och fler och fler stockholmare inser att detta inte kan fortgå länge till.

## Vårdplatsbrist

Verksamheten inom sjukvården i Region Stockholm 2019 präglas av en skriande vårdplatsbrist på akutsjukhusen, och i viss mån i annan slutenvård. Detta skapar överbeläggningar, samt att patienter blir kvar på akutmottagningar runt om i länet orimligt länge. Det gör också att elektiv vård sätts på vänt. Vårdplatsbristen inom slutenvården har varit ett stort problem i många år nu. Både tillgänglighetsrapporten och verksamhetsberättelsen lyfter detta som en stor brist i verksamheten. Trots detta framkommer det inte i verksamhetsberättelsen några riktade insatser som har gjorts för att åtgärda problemet. Istället väljer den styrande majoriteten att lägga sparkrav på sjukhusen som gör att de måste varsla personal, vilket inte kommer göra situationen bättre. Vänsterpartiet vill att

skyndsamma åtgärder sätts in för att förbättra arbetsmiljön i våra dygnet-runt-verksamheter och att åtgärder tas för att tillse att sjuksköterskor och andra personalkategorier får rimliga lönenivåer, godtagbara arbetstider och möjlighet till vidareutbildning. Vi vill stoppa varslen med omedelbar verkan.

Nu har regionen också valt att sluta redovisa antalet fastställda vårdplatser i sina vårdplatsrapporter. Detta gör det mycket svårt att avgöra hur många stängda vårdplatser vi har i länet, samt hur behovet av vårdplatser ser ut. Detta ser vi som mycket allvarligt.

Arbete pågår med en indikator för verksamheten kring beläggningsgrad. Vår ingång är att det är ytterst viktigt att denna indikator kommer på plats och att målet för indikatorn bör vara 85 % för att säkerställa god vård, en god arbetsmiljö, en flexibilitet i systemet och möjligheten att prioritera även patienter som behöver elektiv vård.

**Ekonomi**

Vi har mål om en ekonomi i balans. Trots detta har vi ett system där vi inte kan kontrollera utgifterna, ett system utan tak för kostnader.

Kostnadsökningen för året har varit 4,3 %. Under 2020 är kostnadsökningen budgeterad till 2,6 %, en summa som det är uppenbart ur verksamhetsberättelsen och andra dokument för förvaltningen är ett drömscenario som inte kommer kunna uppfyllas.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har ett överskott för 2019, men detta beror till stor del på oförutsedda inkomster och jämförelsestörande poster. Regionen har haft kostnader högre än budget gällande bland annat vårdvalen, St. Görans sjukhus, geriatrik och nätläkare. Vi noterar också att konsultkostnaderna vid HSF ökar under 2019, trots ett mål om minskade kostnader.

Under 2019 har vi betalat ut 445 000 000 kr till nätläkarbolag. Det är ett underskott jämfört med budget på 102 000 000 kr.

**Försäkringspatienter**

Vänsterpartiet lyfte under hösten frågan om att försäkringspatienter tränger undan regionens egna patienter och går före i vårdköerna. DN visade att 9 av de 10 vårdbolag som de tillfrågat lät försäkringspatienter gå före i kön. Trots att såväl vårdgarantikansliet och Björn Eriksson bekräftar att så är fallet, och regionen själv har bett IVO att utreda ärendet, skriver man inget om detta i verksamhetsberättelsen, vilket för oss är oförståeligt.

**Närakuter**

Regionen har ett mål om att andelen akuta besök på närakuterna ska vara mer än 45 % sett till det totala antalet besök i akut sjukvård. Indikatorn säger dock inte så mycket då det totala antalet som söker sig till närakuterna har ökat successivt och antalet närakuter ökar. Då vi också sett en ökning av att människor söker närakuter för lättare åkommor, som egentligen borde tas omhand på en vårdcentral, är indikatorn inte en garant för att närakuterna faktiskt avlastar länets akutmottagningar.

Vi vill se en utredning kring hur närakuterna fungerar, hur samarbeten mellan närakut och akutmottagning samt närakut och primärvård ser ut. Kostnaderna för närakuterna ökar. Frågan är om rätt vård ges på rätt plats. Det vill vi att förvaltningen ska utreda.